

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.
Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 20 —, Sicer stane list celoletno K 24.—, polletno K 12 —, četrtletno K 6.—; posamezne številke 2 kroni.

Cena inseratov: 1/48 strani K 4.—, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20 vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Št. 2.

V Ljubljani, 25. februarja 1921.

Leto VIII.

Nazadovanje gostilničarske obrti.

Ministrstvo trgovine in industrije je izdalo na vse okrajne obrtne oblasti nalog za revizijo gostilniških koncesij in v to ponovno obširna navodila, kako postopati, da se število teh ne pomnožuje in že obstoječe še odstranjuje. Med drugim se navaja:

Po določilu § 57. odst. 2. obrt. reda, se smejo koncesije za gostilniški in krčmarski obrt odvzeti, ako se je prekinilo z obratom za dobo 6 mesecev.

Ker je iz javnih ozirov zmanjšanje števila gostiln, posebno malih vino- in žganjetočev, jako želeli, naj obrtna oblastva navedeno določilo strogo izvajajo.

Naslovnim oblastvom se naroča, da izvrše revizijo vseh gostilniških koncesij, da li se dejansko izvršujejo. Koncesije, ki se že 6 mesecev ne izvršujejo, naj se na podlagi § 57. obrtnega reda odvzamejo in prizadetim strankam izdajo tozadevni instančni odloki.

Slednjič se obrtnim oblastvom naroča, da odvzamejo vse gostilniške koncesije, ki so se morebiti podelile proti predpisu § 19., odst. 1., obrtnega reda.

Opažati je, da se v zadnjem času jako množi število prošelj za gostilniške koncesije, deloma vsled odvzetja nekaterih obrtnih pravic povodom revizije v zmišlu tuk. naročila od 5. januarja 1920, šte. 80/20.

Ta revizija, ki je bila potrebna vsled naraščajočega pijančevanja in demoralizacije ljudstva in koje blagodejni uspeh je danes že viden, je pokazala, da je bilo v Sloveniji mnogo preveč gostiln, za ka-

tere ni bilo potrebe ne pri ljudstvu, ne pri imetnikih koncesij samih; in takih je navzlic reviziji še mnogo ostalo.

Ves njen uspeh pa bi postal iluzoren in vse delo brezplodno, če bi se sedaj na novo podeljevale koncesije brez potrebe, le v povečanje stanovanjske krize.

Prošnje za podelitev teh se navadno utemeljujejo, češ, da je v hiši že več let obstajala gostilna, da si je prosilec hišo nalašč za gostilno uredil, da jo je kupil »s koncesijo vred«, da je invalid itd.

Vsi ti razlogi so nični, kajti gostilniške koncesije so osebne in ne realne, torej niso vezane z lastnino ali posestjo hiše in ne morejo biti predmet kupnih pogodb. Če si kdo uredi hišo nalašč za gostilno, stori to na svoj riziko, ker nima pravice zahtevati podelitev te obrtne pravice. Tudi invalidi ne morejo zahtevati, da se jim podeli gostilniška koncesija, ker bi bilo to njim samim sicer v prid, splošnosti pa v kvar. Sicer so pa to po večini le false-invalidi brez spričevala ali pa le z izkazano 20 ali 30% delanezmožnostjo, kar jih pač ne ovira, da se ne bi preživljali z drugim poslom, posebno, ker so nekateri izučeni obrtniki. Sploh pa uživajo invalidi velike ugodnosti pri podeljevanju služb, pri nastopu obrtov (ces. ukaz z dne 7. decembra 1915 drž. zak. št. 364) in so njim celo rezervirane trafike, ki so splošnemu blagostanju dosti manj škodljive, kot pa gostilne brez potrebe.

Princip obrtne oblasti naj bo, da za sedaj za nove gostilne ni potrebe, ki tvori zakonit pogoj § 18./3. obrtnega reda. Glede te se skliče v spomin okrožnica poverjenišstva za javna dela in obrt od 17. februarja 1919, šte. 2054. Izvzemši slučaj, da bi odpadlo še toliko gostiln, da bi se poja-

vila krajevna potreba, naj se dovolijo izjeme, od zgornjega principa pa le, če govorijo za to potreba po zdravi konkurenci povečani tujski promet ali v zadnji vrsti važen narodnostni razlog. Če je pričakovati, da bi bil narodni interes, združen z zdravo konkurenco, večji kot slaba stran potrebo presegajoče gostilne.

Pri podelitvah koncesij naj gre obrtna oblast preko dobrodušnosti in brezbriznosti, ki je zakrivila obstoj številnih beznic, ki so kvarne zdravju, morali in estetičnemu čutu ljudstva, temveč naj stavi stroge pogoje v stavbeno-zdravstvenem in npravstveno-policijskem oziru, ki jih — ne glede na predpise obrtnega reda (§ 18.) in pravilnika za gostilne in kavarne od 16. julija 1919, št. 599 — zahteva ljudski blagor.

Ker se opaža še vedno neko nerazumevanje glede obravnavanja prošelj za gostilničarske koncesije, se kot dodatek in izpolnilo tukajšnje okrožnice od 16. julija 1920, št. 3915 izvaža še sledeče:

Gostilniških koncesij nikakor ne gre smatrati kot obligatno državno sredstvo za zboljšanje slabega gmotnega položaja posameznika, ker bi utegnili gostilna njemu sicer koristiti, splošnosti pa škoditi. Ravno pri tem obrtu, ki ima velik upliv na ljudsko blagostanje, je treba predvsem uvaževati načelo, da splošna korist prednjači zasebni koristi. V času in pokrajini zanemarjenega ali vsaj premalo intenzivnega kmetijstva, pomanjkanja delavnihi, posebno poljedelskih moči in gonje za lahkim zaslužkom je treba tudi upoštevati, da se s podelitvami koncesij zavaja čisto delazmožne ljudi k brezdelju in posedanju, ter se jih odteguje delu, predvsem kmečkim opravilom. Tudi to je v kvar narod-

nemu gospodarstvu in splošnemu blagostanju.

Za podeljevanje pravic žganjetočev v splošnem ni nikake krajevnne potrebe, ker ravno žganje ljudstvo najbolj degenerira. Tudi bi bilo njih podeljevanje sedaj, ko velja varnostno policijska prepoved točenja in nadrobne prodaje žganih alkoholnih pijač iluzorno in v nasprotju s to odredbo, ter bi se na ta način koncesionarje in njihove goste le zavajalo h kršenju omenjene prepovedi.

Žganjetoč je potreben ali vsaj opravičljiv in kolikor je možno predvideti, neškodljiv le v kavarnah, kolodvorskih restavracijah in bufetih ter planinskih kočah. Prvi in drugi obrati so lahko policijsko nadzorljivi in je podano gotovo jamstvo z naredbo ministrstva za notranje zadeve od 13. novembra 1919, št. 752 U. I.; v obratih tretje vrste pa je pijačevanje skoro izključeno. V drugem in tretjem slučaju je često resnično potreben požirek žganja. Nikakor pa se ne sme smatrati kot turistijska postojanka krčma, v kateri se ustavljajo vozniki.

Le v omenjenih treh slučajih, naj se po potrebi tudi nadalje dovoljujejo žganjetoči, toda pod suspenzivnim pogojem in s pridržkom, da odpade varnostno policijska prepoved točenja in nadrobne prodaje žganja, kar se bo glede teh obratov najbrže v kratkem zgodilo.

Glede mesta Ljubljane se navaja še sledeče:

Ljubljana, ki je postala znana po pijačevanju, in kjer se dostikrat tudi pri belem dnevu nemoteni vidijo po mestu kričoči pijanci, ima pač več sto gostiln in krčem predmestnega značaja, vinotočev in beznic, v celem pa le par obratov, ki zaslužijo ime meščanske restavracije. Z ozirom na ljudsko blagostanje in njegovo estetično in moralčno vzgojo, kakor tudi z ozirom na lice mesta samega in pomanjkanje stanovanj in trgovskih lokalov, je želeli in tudi delati na to, da se ne le prekorači dosedanjega števila gostiln, temveč, da se to število izdatno zniža, hkrati pa kakovost gostiln izboljša. Pri podelitvi koncesije in prenosa iste je treba staviti stroge pogoje glede obratnih prostorov, da se povzpne preko sedanjih zaduhlih pivnic do zračnih in dostojnih restavracij, ki bodo nudile gostom to, kar se od takih obratov lahko zahteva. V ta namen naj bi dobili gostilniške koncesije le strokovno naobraženi prosilci.

Dalje je iz spisov razvidno, da je tudi v Ljubljani precej gostiln, ki veljajo le kot »priboljšek« premožnih oseb, ki jih ne vodijo same, ker jih ne potrebujejo za preživljanje, temveč barantajo s koncesijami, jih prenašajo iz ene hiše v drugo in jih oddajajo v najem. Ker se za take gostilne ne briga ne imetnik koncesije, ne najemnik, ker noče nobeden v nje investirati denarja, so to le gostilne slabše vrste.

Temu je v veliki meri krivo poslovanje mestnega magistrata, ki ne uvaža tega, da je obrt opravilo, ki naj preživlja

onega, ki ga izvršuje, vsled česar naj tudi uživa dohodke obrta ta in ne kdo drugi. Ne izva'a pa tudi s potrebno strogostjo določila § 19./3. obrtnega reda, glasom katerega mora gostilniški in krčmarski obrt lastnik koncesije praviloma osebno izvrševati in sme izvrševanje tega obrta po namestniku ali zakupniku obrtno oblastvo dovoliti le iz važnih vzrokov. Teh razlogov pa stranke često ne navedejo in se izda zadevno dovoljenje brez ugotovitve istih.

Taka je sedaj situacija: le dol, le dol z gostilniško obrtjo, nihče pa se ne oglasi z nasveti in predlogi, kaj je ukreniti, da se gostilničarstvo povzdigne, dasi je gostilniški stan ravno tako važen v državi kakor katerikoli drugi. Osrednja organizacija se je celo leto trudila z zbiranjem materiala za predloge k ustanovitvi gostilničarske šole, podala vse podrobne programe in nasvete k dotičnim prošnjam, ter želela, da se v proračun za leto 1921. stavi tudi izdatek za ustanovo gostilničarske strokovne šole. Ako smo čitali postavke budžeta, ni najti v njih niti žarka o naših prošnjah. Gospodje pozabljajo, da je dobro urejeno gostilničarstvo znak blagostanja dežele. Zadruga se naprošajo podati Zvezi poročila, je li v njih okolišu bilo v zadnjih treh letih kaj opuščenih gostilniških obratov, ali se je število istih pomnožilo.

Osrednja zveza gostilničarjev, kakor tudi ljubljanska zadruga, bo na izvajanja ministrstva za obrt in industrijo podala itak obširnejšo spomenico in ovrgla trditve, da le zmanjšanje gostilniških obratov bo prineslo blagostanje in treznost v deželo. Organizacije streme same za tem, da se število gostiln ne pomnožuje po nepotrebnem ter da se obrati, ki ne uspevajo ali koder ni pravnih sposobnih naslednikov, odpravijo. Gostilničarstvo ni prav nič krivo na pijačevanju v deželi, pač pa so to v največji meri krive trgovine, prodajalne z žganjem, v tistih lokalih se ljudstvo zastruplja s špiritom skrivaj brez polic. kontrole in na litre, ne pa na drobne kozarce, kakor se ga deli po gostilniških lokalih ali kavarnah. Odpravi se naj na drobno prodajanje žganja po prodajalnah, pa se bo takoj zmanjšalo število tistih zaletalcev po cestah, kajti takemu gostilničar nobenemu ne da pijače, v prodajalnah pa dobi, kolikor hoče. Število gostiln se pa itak samoobsebi avtomatično po celi deželi manjša, da, celo rapidno, ker ta obrt kjersibodi nazaduje.

Vzemimo najprvo prestolico samo, Tu je od l. 1914. ukinjenih 16, nekdanjih gostilniških obratov, to so: Plankar, Zeleni hrib, pri Virantu, na Št. Jak. trgu nekdanj Zupan, pri Lipi, pri Kroni, pri Krakovčanu, v kazini, Stadt Wien, Perles, Bevc, Gradišče prej Friedl, Bavarski dvor, Sv. Petra cesta: Trčkova hiša, v Sodni ulici Zajc, Kolodvorska ulica: Lampert, Sv. Petra cesta: pri Golobčku itd.; na vseh teh mestih se ni podelila nobena nova koncesija oziroma se ni otvoril noben novi obrat razen enega malega kavarni-

škega, prebivalstvo pa se je vendarle pomnožilo. Ravno taka procedura se vrši tudi v manjših mestih in po deželi, povsod se gostilniški obrati opuščajo vsled neuspevanja in drugih okolištin. V okolišu okrajnega glavnega ljubljanske okolice se je samo od l. 1918. opustilo 32 gostiln, večinoma prostovoljno. Je torej dokaz, da gostilniška obrt znatno nazaduje in da je tarnanje ministrstva za obrt in industrijo in vedno kazanje, da je gostilničarstvo krivo silnega pijačevanja, popolnoma neutemeljeno. Odpravi naj se vsako prodajanje po prodajalnah tako v steklenicah kot na drobno, bodisi pivo, vino ali žganje, in dodeli točilna obrt edinole gostilničarstvu, pa ne bo več, toliko pijanih ljudi videti, ki gredo sedaj vsi na rovaš gostilničarstva, koje pa je pri tem nedolžno. Sploh pa govoriti pri nas o silnem pijačevanju je abotnost, naj se gospodje podajo dalje na jug naše države, kako se živi v Zagrebu, Novem Sadu, Subotici in drugod, to vam narod vriska in pleše po ulicah v veselim razpoloženju. Ko bi se pri nas tako radovali, bi klicali vse vrage na pomoč proti gostilničarjem. Svet se je pa veselil in se bo, ko sitnežev in tarnarjev na svetu ne bo.

Stanovske zadeve.

Za olajšavo postopanja pri slučajih prestopka policijske ure se je podala predsedstvu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani naslednja spomenica:

V zadnjih časih so se zgodili slučaj, da je kaznovala policija imejitelje kavarniških in gostilniških obratov v Ljubljani za prestopke policijske ure na gorostasen način kar po 1000 K in poleg tega še z žuganjem, da se jim v bodoče pri ponovnem slučaju zapro obrati. Zadruga si šteje v dolžnost proti tako drastičnem postopanju, kakršno se ne godi nikjer drugod, podati protest in zajedno prositi, naj predsedstvo deželne vlade izda ravnateljstvu državne policije navodilo, da se ob prestopkih policijske ure nalagajo stvari in malenkosti značaja takega prestopka primernejše kazni od 100 do 200 K v prid siromašnega fonda mesta, nikakor pa ne kar tisočake, s čemur se poštene obratovalce, ki lojalno in vdano odračunavajo ves svoj visoki davčni obulus državi, hoče ali skuša kar uničiti. Tako postopanje je nevredno demokratske države, katero smo si tako idealno predstavljali. Prosimo vpoštevati, da že značaj obrata ne hote včasih prinese s seboj, da je nemogoče v gotovih prilikah, bodisi da je praznovanje kake godovne ali drugih posameznih slovesnih prilik, že takoj ob nastopu policijske ure ali tudi še ¼ ure kasneje lokale točno izprazniti niti z lepa niti z grda, naravnost ven metati ljudi pa tudi ne spada pod civilizacijo. Zato prosimo ponovno, izdati državni policiji navodilo, da postopa z mirnimi in dostojnimi državo vzdržujočimi lojalnimi podaniki tolerantneje.

Nato je dobila zadruga ljubljanska te dni sledečo rešitev:

Na tamošnji dopis št. 280 z dne 22. oktobra 1920 se priobčuje zadrugi, da je poverjenišvo za notranje zadeve natanko kontroliralo celo poslovanje policijske oblasti v pogledu policijske ure in prišlo do uverjenja, da je policijsko ravnanje v vsakem poedinem slučaju postopalo popolnoma pravilno in zakonito. Upošteva joč položaj dotičnih gostilničarjev je v marsikaterih primerih celo preblago postopalo, kar celo ne odgovarja svrhi tozadevno izdanih predpisov.

V prvi vrsti je sam obrtnik (gostilničar, kavarnar etc.) poklican in dolžan, da pazi na to, da se v njegovem obratu točno drži policijska ura. Napovedovanje policijske ure po stražniku, kakor je v Ljubljani prišlo v navado, ni stvar policijskih organov, ampak gostilničarjev in kavarnarjev. Pri pregledovanju poslovanja policijske oblasti pa se je konstatiralo, da se gostilničarji navadno na to izgovarjajo, da stražnik še ni napovedal policijske ure.

Kar se tiče zneska naloženih glob, je ta natanko določen v dotičnih zakonih in naredbah in sicer za prvi prestop najmanj 200, za drugi najmanj 1000 in za tretji najmanj 2000 K.

Ker se ravno s tem, da gostilničarji, kavarnarji etc. ne upoštevajo policijske ure pospešuje pijančevanje, katero je kljub vsem strogim predpisom doseglo neverjetno višino, poverjenišvo za notranje zadeve, ni le v stanu ublažiti kazenskih predpisov o policijski uri, temveč mora z vso strogostjo izvesti te predpise dotlej, dokler se bo desegel zaželjeni uspeh.

Za vedjo poverjenišva za notr. zadeve:
Dvorni svetnik: Kremenšek.

Priobčujemo to vsem tovarišem in tovarišicam v znanje in ravnanje. — Za tiste pa, ki se nikdar ne morejo pravočasno izkldati iz lokalov, da uvidijo, v kakih verigah je vključena toli hvalisana »zlata« gostilničarska obrt. —

Izredni občni zbor Obrtne banke v Ljubljani.

Dne 12. februarja t. l. se je vršil izredni občni zbor Obrtne banke v Ljubljani, v posvetovalnici mestnega magistrata, z edino točko sporeda: zvišanje delniške glavnice od 2,000.000 K na 5 milijonov kron.

Gospod predsednik Obrtne banke in predsednik zadruge gostilničarjev prične zborovanje in izvaja sledeče:

»Častiti gospodje!

Otvorjam I. izredni občni zbor Obrtne banke v Ljubljani ter vse navzoče g. delničarje, ki so se, bodisi sami ali po pooblaščenih odzvali povabilu, kar najlepše pozdravljam.

Obenem mi je čast predstaviti vladnega zastopnika g. ministerjalnega koncipista Frana Mramorja ter g. notarja Andreja Kuharja, ki je poklican, da sestavi današnji zapisnik.

Na podlagi prezenčne liste je navzočih, bodisi osebno, bodisi zastopanih po pooblaščenih 31 delničarjev, ki zastopajo 51 delničarjev, ki reprezentujejo 6554 delnic oziroma 651 glasov, kar odgovarja glavnici 1,310.000 K, konstatiram sklepčnost na podlagi § 13. pravil Obrtne banke ter imenujem verifikatorjem današnjega zapisnika g. Engelberta. Franchettija in Frana Jakopiča, zapisnikarjem pa g. ravnatelja Cirila Dolenca.

Namen današnjega izrednega občnega zbora je zvišanje delniške glavnice od 2,000.000 K na 5,000.000 K. V kratki dobi svojega štirimesečnega obstoja je razvila Obrtna banka zelo uspešno svoje poslovanje in si pridobila veliko zaupanje, ki je izraženo v številu vlog, ki dosegajo skoro 10,000.000 K.

Da pa se zavod še bolj razvije in da zamore izvrševati kupčije tudi z devizami in valutami, izdajati takozvana uverjenja in od vlade pripoznana garancijska pisma, kar dosedaj vsled premale delniške glavnice ni smel izvrševati, sklenil je Upravni svet v svoji seji, dne 10. januarja t. l. staviti današnjemu izrednemu občnemu zboru sledeči

predlog

Upravnega sveta »Obrtne banke« občnemu zboru delničarjev Obrtne banke v Ljubljani 12. februarja 1921.

Upravni svet predlaga, da občni zbor skleni:

1. Delniška glavnica se poviša od 2,000.000 K na 5,000.000 K.

2. Povišek 3,000.000 K se razdeli na 15.000 delnic po 200 K, ki jih je polno vplačati v gotovini.

3. Od novih 15.000 delnic se prilrani za stare delničarje 10.000 delnic po kurzu 200 K, prištevši 40 K za stroške pri vsaki delnici, dočim se ostalih 5.000 delnic razdeli delničarjem in novim subskribentom po kurzu 220 K, prištevši 40 K za stroške pri vsaki delnici.

4. Subskripcija delnic naj se vrši v Ljubljani pri Obrtni banki in pa pri Ljubljanski kreditni banki ter njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Brežicah ter pri Prvi hrvatski obrtni banki v Zagrebu v času enega meseca, ki ga določi Upravni svet.

5. § 3. pravil Obrtne banke se spremeni tako, da se glasi odslej prvi odstavek:

»Delniška glavnica znaša vsled povišanja od 2,000.000 K za 3,000.000 K odslej 5,000.000 K, ki je razdeljena na 25.000 v gotovini polno vplačanih delnic po 200 K.«

Drugo besedilo prvega odstavka odpade.

6. Za zvišanje delniške glavnice od 2,000.000 K na 5,000.000 K je izprošiti dovoljenje ministrstva trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani in so vsi gorenji skleni od 1. do 5. veljavni le pod pogojem, da jih ministrstvo odobri.

Gosp. predsednik Fran Kavčič otvori razpravo ter se na predlog delničarja g. dr. Viljem Krejčija vsi predlogi upravnega sveta sprejmejo en blok, s čimur je povi-

šanje delniške glavnice Obrtne banke od 2,000.000 K na 5,000.000 K postalo gotovo dejstvo. Rok subskripcije se je določil od 1. marca do 31. marca 1921 ter je uspeh emisije zagotovljen po posebnem sindikatu, ki prevzame vse morebiti preostale delnice. Prijave sprejemajo že sedaj vsi kot subskripcijska mesta navedeni zavodi ter se toplo priporoča, da se obrtniki tega svojega zavoda oklenejo in podpišejo kar največ delnic, da zavod še nadalje ostane popolnoma v obrtniških rokah.

Dopisi.

Z Bleda se nam piše: Pomladi leta 1920., povodom revizije gostilničarskih kleti po vinarskem nadzorniku g. Gombaču, je pisec teh vrst istega opozoril, da naj ukrene kaj, da puste vinski trgovci svoje sode na novo cementirati. Gombač je vse to zabeležil, a kakor sem opazil, storil ni o tej velevažni zadevi še ničesar. Jaz sem pustil v letošnjem letu cementirati okoli 20 sodov in se kar čudil, kake velike razlike so nastale. Pomisliti je treba, da gre v celi Sloveniji gotovo škoda nastala radi slabe mere, v stotisoče. Do danes nisem opazil od nobenega trgovca niti enega sode po predpisu cementiranega, vsaj od tistih ne, ki jih imajo za prodajo. Potreba je, da se v tem oziru s strani Zveze ukrenejo takoj energični koraki pri vladi, da to zadevo uredi. Posebno goljufivi so ogrski sodi. Tu manjka včasih pri polovnjaku več ko 15 litrov. To pri današnjih cenah vina že nekaj znese. Prosim, da takoj zadevo spravite v pravi tir. — Pripomba uredništva: »Gostilničar« je že leta 1914. prinesel širši članek v zadevi nepravilno cementirane posode na podlagi faktičnih izkustev in dogodkov ter tudi danes ne moremo zadosti glasno povdarjati, da glejte, da ne bodo cementi prestari, vsaj ne nad tri leta, ker sicer tisti, ki prejmete vino v starocementiranih posodah, nikdar ne prejmete tiste množine, kakor je označena.

Iz ljubljanskega predmestja.

Uničevanje gostilniške obrti.

Že večkrat je bilo na tem mestu povdarjano in tudi dokazano, kako malo razumevanja kažejo naše oblasti za gostilniško obrt, katera je zlasti v Sloveniji za razvoj tujskega prometa odločilne važnosti.

Danes hočem navesti slučaj, ki jasno kaže, da se hoče gostilniško obrt res sistematično uničiti.

Neki uradnik je moral vsled pomanjkanja primerne stanovanjske in drugih v pošte prihajajočih »neprilik« obhajati svojo svatbo v gostilni.

Gostilničar, poznavajoč razmere in v upanju na večji uspeh, nasvetuje ženinu, naj se sam potruži po dovoljenje, da bi se smela svatba vršiti čez »policijsko uro« do dveh zjutraj.

Toda na policijskem ravnanstvu naloži na prvo oviro: »Gostija se sme vršiti samo do 24. ure«, vendar mu milostno dovolijo, da smejo svatje — plesati.

Sedaj pa na mestni magistrat!

Tam mu pa uradnik mestnega knjigovodstva začne naštevati najrazličnejše takse, da ubogemu ženinu začno številke plesati (tokrat brez takse) pred očmi ter na kratko izjavi, da se rajši (najbrže so ga finančne razmere silile na to) odpove harmoniki in plesu.

Sedaj se pa človek res upravičeno vpraša, zakaj taka razlika?

Ako napraviš svatbo doma, ostanejo svatje lahko cele noči in dneve skupaj, kar se največkrat zgodi, posebno ker pridejo ob takih prilikah tudi oddaljeni sorodniki skupaj.

Ako je pa svatba v gostiln'skih prostorih, katere se pa ob takih prilikah lahko smatra kot privatne (drugi gostilniški gostje morajo itak že ob 23. uri zapustiti lokal), morajo svatje že o polnoči narazen, brez ozira na to, da so se mogoče po dolgih letih sešli najrazličnejši sorodniki in znanci, kateri po razhodu ne vedo kaj početi. Vlak ni vsako uro na razpolago, ženin jih pa tudi ne more prenočiti.

In ravno to boli onega, kdor ni v stanu prirediti take redke družinske slavnosti pri domačem ognjišču in če je le količ kaj mogoče, se ob sličnih družinskih sestankih ne išče gostoljublja pod tujo streho, ker je za to najbolj primerna domača izba. Samo revnejši sloji so tako srečni, da morajo še celo na dan svoje poroke (dostikrat edini veseli dan celega življenja) iskati zavetišča v gostilni in v od oblasti tesno odmerjenem času obhajati eno najstarejših narodnih šeg in še celo pod najrazličnejšimi taksami, kar je boljje situiranemu vse prihranjeno.

Pod takimi okolnostmi se naravno vse ogiblje javnih lokalov, ako je le sploh mogoče.

In zakaj vse te zapreke?

Ali se pri svatbah v privatnih stanovanjih ne pleše, ne pije in ne ostanejo svatje cele noči skupaj?

Zakaj se isto ne dovoli tudi tistim, ki so primorani obhajati svojo svatbo v javnem lokalu?

Izgovor, da se hoče pijančevanje in nočevanje kolikor mogoče omejiti, ne drži, ker, kakor že omenjeno, taki družinski prazniki so se vedno slovesno obhajali in se bodo, ko nas več ne bo, in nehote pride človek na misel, da so take nepotrebne omejitve samo na kljubost gostilničarjem.

Edini uspeh takega omejevanja je, zabavljanje čez državo in njeno upravo.

Zato je nujno želeli, da se pri svatbah v javnih lokalih ne odmerja čas na osminke.

Društvene vesti.

Zadruga gostilničarjev na Vrhniki je imela svoj redni občni zbor dne 20. januarja t. l. ob 3. popoldne v prostorih gostilne Mantova, kateri je bil izredno dobro obiskan in se je vršil na posebno važen način. Po občnem zboru se je namreč vršila preskušnja vsen pri zadrugi vpisanih vajencev in vajenk, ter se je

priredil tudi banket, da so vajenci pokazali, kakšna je njih spretnost in zmožnost v servirni znanosti. Po banketu se je aranžirala živahna plesna veselica, katere se je poleg zadružnih članov udeležilo tudi mnogoštevilno občinstvo. Vso prireditev je spretno aranžiral in vodil marljivi načelnik gosp. Kos. Zborovanje in prireditev so posetili tudi predsednik Obrtno-pospeševalnega urada gosp. inženir Turnšek, predsednik Obrtne zveze gosp. Franchetti in zastopnik Trgovske zbornice g. Kavčič ter zastopnik min. za obrt in industrijo. V zadevi šikan, ki še obstoje iz časa klerikalne strankarske vlade o omejitvi točenja žganih pijač, se je sklenilo na občnem zboru, podati potem Osrednje zveze na deželno vlado naslednjo resolucijo:

Vsled naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 5. maja 1920, št. 198, v Uradnem Listu, broj 55, s katero se splošno prepoveduje točenje žganja (rakije), je prišlo naše gostilničarstvo v hudo krizo, ki lahko pomeni za marsikaterega, posebno manjšega krčmarja naravnost katastrofo. Večina naših članov si je nabavila velike množine slabšega sadja, plačala veliko trošarino za kuhanje žganja in druge s tem zvezane stroške; a danes ne sme svojega pridelka unovčiti in trpi s tem veliko, nekateri celo usodepolno škodo. Zato vprašamo združeni krčmarji: kako naj si tolmačimo naredbo, ki nam dovoli kupovati sadje, brinje, tropine itd., plačevati drago trošarino za kuhanje, onemogoča nam pa izdelke unovčiti. Vsled teh stvarnih razlogov si usojamo prositi sl. deželno in osrednjo vlado:

I. Naj vsaj za to leto naredbo deželne vlade za Slovenijo ukine oziroma če to ni mogoče, vsaj čim bolj omili.

II. Za naprej naj se izdajo točne naredbe oziroma pravočasne prepovedi in naj se, ako ostane naredba v veljavi, tudi prepove sploh vsako kuhanje žganja in s tem zvezano pobiranje trošarine za žganjekuho.

III. Če se pa dovoli žganjekuha in se pobira trošarina, prosimo, naj se nam tudi dovoli izdelek unovčiti.

V nadi, da sl. deželna in osrednja vlada uvidi nasprotstvo te naredbe, upamo, da ugodi čimprej naši resoluciji. — Enaka spomenica se bo odposlala tudi osrednji vladi v Beograd in Zemljoradničkemu klubu, ker je zadeva tudi v interesu kmetijstva.

Na polju točilne obrti se nam obeča nekaj novega, doslej nedosežnega. Izumljen je namreč sod, ki ohranjuje vseh vrst pijače do najmanjše količine vedno v prvotni dobri kakovosti, osebno za pivo bo baje to nekaj nedosežnega; hladilnik in konstrukcija funkcionira z vodnim pritiskom in zapira tekočino vedno tako tesno, da ne prihaja vanjo nikak zunanji vpliv, kakor bi bil sod vedno poln. Obľubljeno nam je podrobnejše poročilo o tej iznajdbi.

VINO

iz leta 1919 belo in rdeče, kakor tudi žganje, slivovko in tropinovec ima za oddati Janko Karlovšek Smarjeta, Dolenjsko.

Zajamčeno pristna

Ljutomerška in haloška

vina

etnikov 1917, 18, 19 in 20 nudi v vsaki množini po zelo nizkih cenah

Josip Urh

• veletrgovina z vinom •
v Ormožu.

Papirne obrisače

(servijete), jedilno orodje, zobotrebce, košarice za jed, orodje, papir in stročnice za cigarete, razno drobnarijo, potne košare, pletarske izdelke itd., itd. priporočata na drobno in debelo

BALON & ROSINA
MARIBOR, Grajski trg 3.

Jernej Stelè,

• LJUBLJANA, Sp. Siška •
priporoča svojo zalogo najboljših

domačih vin

po zmernih cenah.

Prva jugoslovanska prometna pisarna LJUBLJANA Dalmatinova ulica št. 3, I.

Reklamacije, revizija tovarnih listov, trgovska špedicija :: in gospodarski :: promet.

Naznani!o!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vljudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, pre-skrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

Proda se

**decimalna in centimalna
tehtnica**

cementirani na 500 kg, po ugodni ceni pri Antonu Križnarju, trgovcu in gostilničarju v Stražišču pri Kranju.

Tovariši!

Izboljšajte si svoj obrat s pivom Delniške pivovarne v Laškem, koje prekaša danes vse te vrste izdelke na našem ozemlju. Naročila sprejema založništvo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 16 (Zvezina pisarna).

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Zaloga raznovrstnega namizja 242
za gostilne, hotele in kavarne.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.

Ivan Lovšin, Ribnica.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trrdka Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

Jelačin & Ko. Ljubljana.

:VINO:

staro in novo v vsaki količini,
jako dobre kakovosti in zmernih
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

**I. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

**sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne
sadne pižice v pat. steklenicah: jagodovec,
nektar, kristalno citronado, jaboli-
čni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Ekstrakt

za

sadni punč.

Ia kvalitete umetno s saharinom oslajen da z vročo vodo izborno
pijačo. Okus in vonj pravega punča. Sladkorja ni potreba. Pošilja
se od 5 kg naprej po K 10— kilogram.

ADOLF TOSEK, Praga

Kral. Vinogradi šte. 1274/G.

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijška veletrgovina

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernat“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino.
Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur.
Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino
Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Z vsemi v špecerijško in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovolj gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi
 izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 8 K, po pošti 10 50 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška šte. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
tropinovec
rum
cognac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE

vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava. Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolerijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in kavarna

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrak.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadrage v Ljubljani

Marije Terezije cesta šte. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščooe

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v, z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 80.000.000 — rezervnega zaklada . . . „ 2.500.000 —

Sprejema vloge vsak delavnik

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Hranilnica je popularno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in oblikovnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Pristni brinjevec

se dobi po primerni ceni pri

Franc Švigelju na Bregu
 pošta Borovnica, Kranjsko.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno
pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.